

Charles Eisenstein

CHARLES EISENSTEIN är amerikansk författare och föreläsare som beskriver sig själv som en "nedväxtaktivist". Charles blev en förgrundsgestalt för Occupy-rörelsen i USA och har inspirerat många aktivister världen över genom sina visioner om en annan ekonomisk ordning och en värld som bygger på relation snarare än separation. Charles har bland annat gett ut böckerna *Sacred Economics* och *The More Beautiful World Our Hearts Know is Possible*.

Stå på barrikaderna eller blicka inåt?

Många engagerade inom sociala rörelser för omställning och hållbarhet är, med rätta, försiktiga med att släppa fram "andlighet". För det första vill de förena människor med olika religiösa och moraliska värdegrunder för en gemensam sak som berör alla. De grundläggande frågorna för dessa rörelser – som klimatförändringar, resursbrist och ekonomisk instabilitet – påverkar alla oavsett vilken religiös eller andlig uppfattning de har.

För det andra tror jag få vill upprepa 1960-talets besvikelse då en stark folklig rörelse vände sig ifrån sin revolutionära potential till en politisk harmlös agenda av andlighet, självhjälp och New Age. Vi är med rätta skeptiska mot alla förslag om att det inre är överordnat det yttre. Vi har inte mycket tålamod för "andliga övningar" som, när allt kommer omkring, bara sker i ett rum någonstans (medan världen står i brand).

Alltså fokuserar många sociala rörelser på lokalt gemenskapsbyggande snarare än karaktärsbyggande, på att odla grönsaker snarare än att odla sitt inre och på samhällsutveckling snarare än personlig utveckling. Medan endast en liten grupp skulle se senare nämnda strävanden som värdelösa, finns det en allmän uppfattning, eller åtminstone en uttalad åsikt, om att dessa hamnar utanför rörelsernas huvudsakliga uppgifter.

Men trots detta upphör inte dragningen mot inre omställning för att balansera den yttre. Det är ganska uppenbart att en omställning till ett fossilfritt samhälle innebär stora förändringar i vår livsstil, vår psykologi, våra relationer och vår självbild. Men gäller detsamma även för det motsatta? Kommer inre förändringar också bidra till omställningar i världen omkring oss? Många av oss har en känsla av att så kommer bli fallet. Vi kanske inte vet riktigt hur, men vi anar att om vi ser oss själva som avskilda från allt annat omkring oss kommer vi oundvikligen att återskapa sådana separerande strukturer.

Min vän Cynthia Jurs som är buddhistlärare frågade en gång en 104 år gammal lama hur hon på bästa sätt kunde bidra till helande i världen. Laman lärde henne en uråldrig buddistisk tradition från Tibet som kallas för Earth Treasure Vase. Men innan han gjorde det berättade han att det räcker att endast en person på en plats håller en djup praktik för att hela området ska påverkas på ett läkande sätt.

Det här låter kanske som ett recept för magiskt tänkande och för att undvika konkret engagemang i världen. Men så blir det bara om vi ser på ett inre andligt praktiserande som något som endast utspelar sig i en egen, personlig sfär. Även om en inre praktik kan innehålla delar som sker i avskildhet sträcker den sig också mycket längre än så.

”Få vill upprepa 1960-talets besvikelse då en stark folklig rörelse vände sig ifrån sin revolutionära potential till en politisk harmlös agenda av andlighet, självhjälp och New Age.”

Det beror inte bara på att meditation, ceremonier och liknande gör att en människa agerar skickligare och med större medkänsla, utan också på att viss slags förändring helt enkelt inte kan ske avgränsat. I relationer och handlingar kommer dolda delar av en person fram i ljuset. Inre och yttre omställning är förenad.

Men det är inte alltid okomplicerat, när det dolda träder fram. När jag, till exempel, kan se hur det blivit viktigare att vinna över en meningsmotståndare istället för att nå ett positivt resultat, när jag inser att ekologiska principer, åtminstone delvis, blivit medel för självbekräftelse, eller när jag upptäcker hur min egen trångsynthet och mitt eget dömande hämmar en effektiv kommunikation och fjärrar människor som inte befinner sig i gruppens inre krets med liknande värderingar som jag själv.

Att lära sig från sådana stunder av smärtsam insikt är en typ av inre omställning. Och den kan påskyndas av andliga praktiker tillsammans med andra, med lärare, eller på egen hand.

Till slut upptäcker vi att dessa två mål är sammanbundna: självutveckling till en gladare, mer medkännande och levande människa, och att vara en effektiv förändringsagent och tjäna en vackrare värld.

De är oskiljaktiga. De är inte bara två vägar till samma destination; de är som två strömmar i samma flod där den ena flyter in i den andra.

Dansen mellan det inre och det yttre följer sin egen rytm. Båda växer i sin egen takt och har sina inneboende utmaningar. I den inre omställningens namn är det möjligt att undvika det skrämmande i att ta praktiska steg för att förändra samhället. Omvänt kan en utåtvänd aktivist använda sitt politiska och praktiska engagemang för att undvika personliga problem. Resultatet av det förstnämnda är andlig stagnation, och det senare kan lämna förödande spår efter sig.

Vi befinner oss mitt i en revolution som går hela vägen – en omställning som sker samtidigt i samhället och i det mänskliga varandet. Myten om det separata jaget speglar bilden av mänskligheten skild från naturen. Striden för att kuva det främmande, den andre – oavsett om det rör sig om naturen, andra arter, annan härkomst, terrorister, bakterier, ogräs, eller vår egen inre vildhet – frambringar samma fåfänga och våld i alla hörn av vår civilisation. Vår art har tagit den här striden så långt det går, och hotar nu grundvalarna för mänskligt liv på planeten. Vi står därför inför en omställning på alla plan.

Må denna bok hjälpa till att förena omställningens inre och yttre strömmar, så att vi bättre kan tjäna den vackrare värld som våra hjärtan vet är möjlig.

